

නාම පදයක උක්ත අනුක්ත හේදය

පුරුෂය	ඒකවචන		බහුවචන	
	උක්ත පද	අනුක්ත පද	උක්ත පද	අනුක්ත පද
උත්තම පුරුෂ	මම		අපි	
මධ්‍යම පුරුෂ	තෝ නුඹ යුෂ්මතා		තොපි නුඹලා යුෂ්මත්හු	
ප්‍රථම පුරුෂ	ඇය/ඇ/ඕ තොමෝ		ඔවුහු	
	ඔහු/ හේ/ හෙනෙම			
	මිනිසා		මිනිස්සු	
	මිනිසෙක්			
	මව		මව්වරු	
	මවක්			
	ගහ		ගංගා	
	ගහක්		ගංගාවෝ	
	රිතිය		රිති	
	රිතියක්		රිතිහු	

උක්ත ආඛ්‍යාත විශේෂ නීති රීති

1. උක්තය අයත් පුරුෂයෙහි ම ආඛ්‍යාතය තැබිය යුතු ය. උක්තය ඒක වචන නම් ආඛ්‍යාතය ඒක වචනයෙන් ද උක්තය බහු වචන නම් ආඛ්‍යාතය බහු වචනයෙන් ද තැබිය යුතු ය.

පුරුෂය	ඒක වචන			බහු වචන		
	උක්ත කර්තෘ	වර්තමාන කාල ආඛ්‍යාතය	අතීත කාල ආඛ්‍යාතය	උක්ත කර්තෘ	වර්තමාන කාල ආඛ්‍යාතය	අතීත කාල ආඛ්‍යාතය
උත්තම පුරුෂ	මම	වැටෙමි	වැටුණෙමි			
මධ්‍යම පුරුෂ						
ප්‍රථම පුරුෂ						

2. උක්තය අප්‍රාණවාචී නම් ඒක වචන බහු වචන හේදය නොසලකා ආබ්‍යාතය ඒක වචනයෙන් ම තැබිය යුතු ය.

ගස සුළඟට වැටෙයි.

ගස් සුළඟට

තරු

භූමිකම්පාවෙන් බොහෝ ගොඩනැගිලි කැඩී

තැන තැන පියුම් පොකුණු

ගස් හා වැල් පරිසරය

3. අප්‍රාණවාචී උක්තයන්ට ‘ඔ’, ‘හු’ යන ප්‍රාණවාචී ප්‍රත්‍යයන් එක් වූ විට ආබ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

වෘක්ෂයෝ

ගංභාවෝ ගලා

තාරකාවෝ

ගස්හු සුළඟට

පියුම්හු පිපි පරිසරය සුන්දර

භාෂා රීතිහු කලින් කලට වෙනස්

4. ‘රැළ, කැළ, පෙළ, මුළ, ගණ, පිරිස, රංචුව, පොකුර, කණ්ඩායම, පංතිය’ ආදී සමුහාර්ථවාචී පද ප්‍රාණවාචී උක්තයක් සමග යෙදුණු විට ආබ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

තරුණ කැළ.....

සෙබළ මුළ යුද්ධයට

මුව රංචුව.....

- මෙම පද අප්‍රාණවාචී උක්තයක් සමග යෙදුණු විට ආබ්‍යාතය ඒක වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

ධජ පෙළ

තරු කැළ.....

ගස් පෙළ ඉදිරි

5. කෙනෙක්, අයෙක්, සමහරෙක්, ඇතමෙක්, කවුරු, අය, ආදී නිත්‍ය බහු වචන උක්තය හා යෙදුණු විට ආබ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

සමහරෙක් ඉතා උනන්දුවෙන් ඉගෙන

කෙනෙක් ගී

අයෙක් සුරා මතින්

කවුරු මට පිහිට

සමහරෙක් පංති වර්ජනය

6. ඇතැම් නිත්‍ය බහු වචන ඒකාර්ථයක් පළ කිරීමට යෙදෙන අවස්ථාවල දී ආබ්‍යාතය ඒක වචනයෙන් තැබිය යුතු වේ.

එක් කෙනෙක් පංතිය පිරිසිදු

ක්‍රීඩා කණ්ඩායමේ එක් අයෙක් ඉල්ලා අස්.....

7. වාක්‍යයක ‘හෝ’/නොහොත් යන විකල්පාර්ථයේ නිපාත යෙදෙන විට කර්තෘ පද සියල්ල උක්තව තැබිය යුතු ය. ආබ්‍යාතය තබන්නේ ආබ්‍යාතයට ආසන්න ම කර්තෘ පදයට අනුව ය.

අම්මා හෝ මම ගමේ යම්.

විදුහල්පතිතුමා හෝ ගුරුවරු රැස්වීමට සහභාගී

අක්කා හෝ මම නගරයට

ළමයි නොහොත් පරිසරය පිරිසිදු කරමු.

මම නොහොත් නුඹ පාඩම්

8. සමුවචයාර්ථයෙහි යෙදෙන ‘ද’ නිපාතය යෙදෙන විට පොදු උක්තයට අනුව ආබ්‍යාතය තැබිය යුතු ය.

අම්මා ද මම ද පන්සල්

ළමයි ද ගුරුවරු ද උත්සවයට සහභාගී

ගායකයෝ ද ගායිකාවෝ ද ගී

ගස් ද වැල් ද පරිසරයේ සුන්දරත්වය වැඩි

9. උක්තයෙන් විස්තර වන දෙය නැවතත් විස්තර කරමින් යෙදෙන පද ද ද්විත්ව උක්ත රීතිය යටතේ උක්ත ස්වභාවයෙන් තැබේ. එසේ ද්විත්ව උක්තය තැබිය හැකි අවස්ථා කිහිපයකි.

- ව ධාතු වෙන් නිර්මාණය වන ආබ්‍යාතයකින් අවසන් වන වාක්‍යයක දී.

අපි ගී ලාංකිකයෝ වෙමු.

බුද්ධදාස රජතුමා දක්ෂ වෛද්‍යවරයෙක්/ වෛද්‍යවරයෙකු විය.

ඔහු විනිත රියදුරෙක්/ රියදුරෙකු විය.

- ය හෝ යි ලෙස අවසන් වන වාක්‍යයක දී.
ඔහු ගායකයෙක් ය.
බුද්ධදාස රජතුමා දක්ෂ වෛද්‍යවරයෙක්/ වෛද්‍යවරයෙකු ය
අපි ශ්‍රී ලාංකිකයෝ/ලාංකිකයන් වෙමු.
- ප්‍රශ්නවාචී ද නිපාතයෙන් අවසන් වන වාක්‍යවල දී.
ඇය දක්ෂ ක්‍රීඩිකාවක් ද?
අපි ශ්‍රී ලාංකිකයෝ/ලාංකිකයන් ද?
ඔහු විනිත රියදුරෙක්/ රියදුරෙකුද?
- ශ්‍රැති සුවනාර්ථයේ යෙදෙන ලු නිපාතයෙන් අවසන් වන වාක්‍යවල දී.
ඔහු අවංක නායකයෙක් ලු.
ඇය දක්ෂ ක්‍රීඩිකාවක්/ක්‍රීඩිකාවක ලු.
බුද්ධදාස රජතුමා දක්ෂ වෛද්‍යවරයෙක්/ වෛද්‍යවරයෙකු ලු.
- ආබ්‍යාතයකින් තොරව යෙදෙන වාක්‍යවල දී.
අපි සිංහලයෝ.
ඇය දක්ෂ ක්‍රීඩිකාවක්/ක්‍රීඩිකාවක.
ඔහු විනිත රියදුරෙක්/ රියදුරෙකු.

10. ‘ඇත/ නැත’ නිපාතයන්වලින් අවසන් වන වාක්‍යවල ඇත/නැත ට පෙර පූර්ව ක්‍රියා පදයක් හෝ කෘදන්තයක් යෙදී නොමැති නම් එම වාක්‍යයේ කර්තෘ උක්ත ස්වභාවයෙන් ද, යෙදී ඇත්නම්, කර්තෘ පදය අනුක්ත ස්වභාවයෙන් ද තැබිය යුතු ය.

පන්තියේ ළමයි ඇත.

පන්තියේ ළමයින් පැමිණ නැත.

• මා/මම ඒ පොත කියවා ඇත.	• කාර්යාලයේ සේවකයින්/සේවකයෝ නැත.
• ළමයෙකු/ළමයෙක් කතාවක් පවත්වනු ඇත.	• ක්‍රීඩා පිටියේ ක්‍රීඩකයන්/ක්‍රීඩකයෝ ඇත.
• කුරුල්ලෝ/කුරුල්ලන් කැදලි කරා පියාඹනු ඇත.	• සතිපොළේ වෙළෙන්දන් /වෙළෙන්දෝ නැත.
• සංචාරකයෝ/සංචාරකයන් සීගිරිය නරඹා නැත.	• පාසලේ ගුරුවරු/ගුරුවරුන් ඇත

11. ඇයි, කෙසේ ද, කවදා ද, මොනවාද වැනි ප්‍රශ්නවාචී යෙදුම් සමග බැඳෙන කර්තෘ පදය අනුක්ත රූපයෙන් තැබිය යුතු ය.

- මිනිස්සු/ මිනිසුන් අවංක නොවන්නේ ඇයි?
- දක්ෂ ගායිකාවක්/ ගායිකාවක වන්නේ කෙසේ ද?
- අප/ අපි සමගියෙන් සිටින්නේ කොහොම ද?
- ධනපතියෙකු/ධනපතියෙක් වන්නේ කවදා ද?

12. වූ, ව, වී ආදී අතීත කෘදන්ත පදයකට මුලින් යෙදෙන කර්තෘ පද අනුක්ත රූපයෙන් තැබිය යුතු ය.

ඇමතිවරයෙකු වී සිටි ධනපාල දක්ෂ ක්‍රීඩකයෙක් ද විය.

දක්ෂ ක්‍රීඩකයෙක්/ ක්‍රීඩකයෙකු වූ විමල් ජනනා ප්‍රසාදයට පත් විය.

ලේඛකයෙකු/ලේඛකයෙක් ව සිට මියගිය සෝමපාල මහතා දක්ෂ ගායකයෙක් ද වූයේ ය.

අකිකරු දරුවෙක්/ දරුවෙකු වූ දහදාස පසු ව යහපත් ළමයෙක් විය.

13. යුතු ය, මැනවි, යෙහෙකි, වටී යන පදවලින් අවසන් වන වාක්‍යයක උක්තය අනුක්තව තැබිය යුතු ය. එහෙත් ආබ්‍යාතය පුරුෂත්‍වයේ වර්තැභී ඇත්නම් කර්තෘ උක්තව තැබිය යුතු ය.

පදිකයන් දකුණෙන් යා යුතු ය.

පදිකයෝ දකුණෙන් යා යුත්තෝ ය.

• ක්‍රීඩකයන්/ ක්‍රීඩකයෝ නිතර පුහුණුවීම් කළ යුතු ය.	• ක්‍රීඩකයන්/ ක්‍රීඩකයෝ නිතර පුහුණුවීම් කළ යුත්තෝ ය
• දරුවන්/දරුවෝ සෑම විට ම යහපත් වීම වටී.	• අපි/අප වැඩිහිටියන්ට ගරු කළ යුත්තෙමු.
• අපි/අප වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම මැනවි.	

14. සමග, කැටුව,එක් ව යන පදයන්ට පෙර යෙදෙන කර්තෘ අනුක්ත වේ.

දෙමාපියන්/දෙමාපියෝ සමග දරුවෝ පාසල් යති.

ගුරුතුමිය දරුවන්/දරුවෝ කැටුව විද්‍යාගාරයට ගියා ය.

පැටවුන්/පැටව් එක්ව කිරිල්ලියක් කුඩුවේ සිටියි.

15. වැනි, සඳහා, උදෙසා, පිණිස, මෙන්, සේ වැනි උපමාවාචී නිපාතයන්ට පෙර හා ප්‍රයෝජ්‍ය ක්‍රියාවේ ලවා යන්නට පෙර යෙදෙන කර්තෘ පද අනුක්ත වේ.

දෙවියන්/දෙවියෝ වැනි මිනිස්සු මෙලොව ඇත.

ළමයින්/ළමයි සඳහා රචිත පොත් රාශියකි.

දියණිය නිළියක/නිළියක් මෙන් සැරසී සිටියා ය.

අම්මා මා/මම ලවා මල් කඩවයි.

ගුරුතුමා ළමයි/ළමයින් ලවා අකුරු ලියවයි.

16. සංශ්‍යාර්ථයක් හෝ වාර්තාවක් හෝ ඉදිරිපත් කරන විට කියැවෙන අන්තර් වාක්‍යයේ කර්තෘ අනුක්ත විය යුතු අතර ආබ්‍යාන්‍ය ප්‍රථම පුරුෂ බහු වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

අන්තර් වාක්‍ය ප්‍රධාන වාක්‍ය

මා විභාගය සමත් වෙති’යි මව සිතුවා ය.

සතුරන්/සතුරෝ පහර දෙති’යි රජතුමා බිය විය.

දරුවෝ/දරුවන් පාසල් එති’යි විදුහල්පතිතුමා විශ්වාස කළේ ය.

ඇය කීකරු වෙයි/වෙති’යි නැන්දණිය පැවසුවා ය.

මා/මම පොරොන්දු ඉටු කරමි/කරති’යි පියා සිතුවේ ය.

17. ඕ,හු,ආණ,අණි,අණු යන ගෞරවාර්ථ ප්‍රත්‍ය ඒක වචන ප්‍රාණවාචී නාම පද සමග එක්වී සෑදෙන කර්තෘ පද යෙදෙන වාක්‍යවල ආබ්‍යාන්‍ය බහු වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

පණ්ඩිතයෝ ගැටලු

නා හිමියෝ මධුර ධර්ම දේශනාවක්

බෝසත්හු සියලු සතුන්ට මෙමිත්‍රි

පියාණෝ දරුවන්ට අවවාද

පුතණුවෝ හොඳින් ඉගෙන

18. අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාවකට පෙර යෙදෙන කර්තෘ අනුක්ත වේ.

ළමයින්/ළමයි ගි කියද්දි ගුරුතුමා පන්තියට ආවේ ය.

දදැරියෝ/දැරියන් නටද්දි දෙමාපියෝ අත්පොළසන් දුන් හ.

කම්කරුවෙකු/කම්කරුවෙක් ආවොත් නිවස අලුත්වැඩියා කළ හැකිය.

19. අනාගතාර්ථයක් හැඟවෙන කරාවී, බලාවී ආදී ආබ්‍යාන්‍යයක් යෙදෙන විට වාක්‍යයේ කර්තෘ අනුක්තව තැබිය යුතු ය.

කම්කරුවන් මේ වැඩ හෙට නිම කරාවී.

ඇමතිවරුන් කාරක සභා යෝජනාව ස්ථීර කරාවී.